

గో వృషభ కళ్యాణం

అచమ్య... ఏవంగుణ... శుభతీథా సకలసంవత్సమృథ్వర్థ మేత
ద్వత్సతరీ వృషభ కళ్యాణ విధౌ నిర్గత ప్రత్యూహేన మధు
పర్క యోగ్యతా ఫలసిద్ధిపూర్వక - లోక కళ్యాణార్థంవత్స
తరీ వృషభ కళ్యాణాఽఖ్యంకర్మకరిష్యమాణ స్తదంగత్వేన...
స్వస్తి పుణ్యాహవాచనం కరిష్యే || ఆచా నిర్విఘ్నేన ...

గణాధిపతి పూజాంకరిష్యే || ఓం గణానాం త్వా... శుభం శుభం

సూ॥ అనుహవమితి శాకునాది మంత్రాన్ వాచయన్ వృషభ గో
వశ్యతరీభ్యాం సాకం పత్నీ సహితో యజమాన స్సబంధుమిత్రపరి
వారఃకళ్యాణమంటప మావిశ్య ॥మం॥ అనుహవం... సుమనా
భవ ॥ సాదా ప్రత్యౌళ్ళాచమ్య ॥ ఏవంగుణ ... శుభతిథౌ ॥
మయా సంకల్పిత వృషోన్నతనాం గత్వా దస్యాః వత్సతర్యాః
ఏతస్య మహావృషభస్యచ లోక కళ్యాణం గత్వేన జాయా
పతీత్వ సిద్ధిద్వారాఽస్మిన్ గ్రామే - పరిసర గ్రామేషు పట్ట
ణేషు (అస్యాం గో శాలాయాం) వర్తమాన వర్తిష్యమా
ణానాం సద్వాసాం గవాం పతీత్వ సిద్ధిపూర్వక గో సంత్యజి
వృధ్యర్థం శాస్త్రీయ సంస్కార ప్రత్యయార్థంచ గో వృషభ
కళ్యాణం కరిష్యే ॥ ఇతి సంకల్ప్య ॥

పూర్వోక్త ... శుభతిథౌ మయా సంకల్పితే గో వృషభ
కళ్యాణం గత్వేనాదౌ రక్షణార్థం రక్షాబంధనం కరిష్యే ॥
రక్షాబంధన దేవతాఘోష సమః - ఇతి పూజాం కృత్వా ॥ తతః
విశ్వేత్తాత ఇతి వృషభస్య యజమానస్యచ - బృహత్సామేతి
వత్సతర్యాః యజమాన పత్నీశ్చ రక్షాబంధనం కుర్యాత్ ॥
విశ్వేత్తాతే బంధనే ॥ బృహత్సామ॥రక్ష॥ రక్షాబం... సిద్ధిరస్తు
పునఃపునఃకల్ప్య - యజ్ఞోపవీత పూజాం కృత్వా ॥ యజ్ఞోపవీత
మితి మంత్రేణ వృషవ్య యజ్ఞోపవీతం కుర్యాత్ యజ్ఞోపవీతం
పరమం ... తేజః ॥ యజ్ఞోపవీత ధారణ ముపాయార్థ ... ఫల
సిద్ధి రస్తు ॥

పూర్వోక్త... శుభతిథౌ గో మిధునం పశ్చిమముఖేన యాస
ద్వయ సమీపే స్వాభిముఖం స్థాప్య పత్నీం దక్షిణత ఉపవేశ్య
స్వయముత్తరత ఆసీనః ప్రాణనాయమ్య ।

ఆచమ్య ... ఏవంగుణ శుభతిథౌ (మమ) విహికాముష్మిక
ఫలసిద్ధిద్వారా పితౄణాం శాశ్వత బ్రహ్మలోకా వాప్యర్థం
ప్రాక్తవ పుణ్య ప్రభావేన లబ్ధమిమం వృషభం శ్రీమహావిష్ణు
స్వరూపం మధుసర్కేణ విసినా పూజయిష్యే : ఉదగ్రం
కూర్చం నిదధాతి ।

సూ॥ తత్ర రాష్ట్రభృదసీతి యజ్ఞహోప విశతి ।

మంత్రం :- రాష్ట్రభృదస్యాచార్య సందీమాత్వ జ్యోత్యం ।

సూ॥ ఆపః పాద్యా ఇతి దాతా ప్రాహ । మం ॥ ఆపః పాద్యా
ఇతి జలకలశం దర్శయిత్వా ॥

శ్లో॥ నమో స్వనంతాయ... యుగధారిణే నమః అత్ర వరం వృషభం
వస్త్రాలంకరణాదిభి ర్యథావకాశం పూజయేత్ । అథాగ్నే
రుత్తరతో ర్ఘహ్యోక్త ప్రకారేణ పునస్సంకల్ప్య ।

ఆచమ్య ... ఏవంగుణ ... శుభతిథౌ (మమ) ధర్మార్థ కామ
మోక్ష... సిద్ధ్యర్థం పితౄణాం శాశ్వత బ్రహ్మలోకా వాప్యర్థం
చ జన్మాంతరా దృష్టవిశేష బలేన శుభేహన్యస్మిన్ వత్సతరీదా
నం కరిష్యే॥ ఆవరణ వస్త్రమూచ్చాద్య॥ దంపతీకుశ కుసుమా
క్షతఫల హిరణ్యోదక సహితం తాంబూలం హస్తయోగ్యహీ
త్వా మహాసంకల్ప ముచ్చార్య ॥ అథానంత పిర్యస్య... ప్వ
గృహ్యోక్త ప్రకారేణ యథాశక్తి సాలంకృత వత్స తరీదానం
కరిష్యే॥ కన్యాంకనక సంపన్నాం ... శ్రీరూపైషా మయా
కన్యా తుభ్యం శ్రీధరరూపిణే । —

మృషభ ప్రవరా

చతుస్సగరపర్యంతం గోత్రాహ్లాదిభ్య స్సర్వేభ్యోమహాజనే
భ్యశ్శుభం భవతు ॥ సారథేయ గోత్రోద్భవస్య ప్రజాపతే
శ్శర్మణో నస్తే ॥ కాశ్యప శర్మణః పౌత్రాయ ॥ ధర్మరాజ
శర్మణః పుత్రాయ ॥ మృషభరాజాయ శ్రీ మహావిష్ణు స్వరూ
పాయ వరాయ ॥

గో ప్రవరా

చతుస్సగర పర్యంతం - గోత్రాహ్లాది ... శుభ భవతు ॥
దేవపాద గోత్రోద్భవాయా త్రిలోక పావన్యాః గంగాయాః
నస్తీం ॥ యమునాయాః పౌత్రీం ॥ సరస్వత్యాః పుత్రీం
రత్నగర్భాం మహాలక్ష్మీ స్వరూపిణీ మియాం వత్సతరీం ధర్మ
ప్రజాసంపత్సర్వర్థంతుభ్యమహం సంప్రదదే ॥ దేవస్యత్వా సవితూః
... ప్రతిగృహ్లామి ॥ రాజాత్వా ... ప్రతి గృహ్లాతు ॥ ప్రజా
పతయే కన్యాం ॥ (రుద్రదాయగాం) తతో లగ్నాష్టక చూర్ణి
కాంచ పతిత్వా ॥ స్వస్త్వప్తాసీతి సహస్రాణాం... ధ్రువం ॥ అయం
ముహూర్త స్సుముహూర్తోలస్తు ... సిద్ధిరస్తు ॥ ఆచమ్య ॥
... ప్రీత్యర్థం జగత్కల్యాణార్థంయోక్త్రీ మాంగల్య పూజాం
కరిష్యే ॥ మాంగల్య దేవతాభ్యోనమః ధ్యానావాహనాది...
సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ మాంగల్యం తంతునానేన జగద్రక్షణ హేతునా కంఠే బధ్నామి
సురభేత్వం రక్ష భవనత్రయమ్ ॥ మాంగల్యధారణముహూర్త
... సిద్ధిరస్తు ॥ కపిలావాచనేత్యాది యథోక్తవిధినా ॥ తతః
మాంగళ్యాత్ రోపణం కుర్యాత్ ॥

యజమానః పయసా పత్న్యం జలా వుపస్తీర్య | ప్రథమం -
 ప్రజామేకామ సమృధ్యతాం || ద్వితీయ పర్యాయే | పశవో
 మేకామ సమృధ్యతాం || తృతీయ పర్యాయే || యజ్ఞోమేకామ
 సమృధ్యతాం || తూష్ణీం చతుర్థం || శ్రీయోమేకామ సమృ
 ధ్యతాం || ఇతి వృషభ కళ్యాణ పద్ధతిః || శతమానం... ప్రతితిష్ఠతి |